

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr.7 (231)

Trešdiena, 2013. gada 31. jūlijs

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Lauberes pamatskolu pārveidos par Suntažu vidusskolas filiāli

- "Bēnu un jauniešu žūrija 2013" sākusī lasīšanas maratonu

- Aitas un zvaigznes "Kaltiņos"

- Zudušais Suntažu Lauksaimniecības biedrības nams /turpinājums/

- Filmas "Džimlai Rūdi Rallalā" varoņi dodas ciemos uz Suntažiem 22. augustā

Foto Dzidra Sprōģe

Svētki izskanējuši - lai dzīvo svētki!

Ar krāšņiem koncertiem 6. un 7. jūlijā noslēdzās 5 gadu garais pašdarbības kolektīvu ceļš uz 25. Dziesmu un 15. Deju svētkiem Rīgā.

Bet svētku oficiālais sākums visos pagastos bija 30. jūnijs, kad noteiktā stundā un minūtē - pēc saules zenītā - tika mastā uzvilkti svētku karogi. Pie mūsu kultūras nama karogs mastā uzvijās pulksten 13.26, Jāņa Rijnieka komponētās SUNTAŽU DZIESMAS ierakstam skanot .

No mūsu pagasta uz Republikas Dziesmu un Deju svētkiem devās 4 kolektīvi-koris SUNTAŽI, senioru deju kolektīvs SUNCELE, vidējās paaudzes deju kolektīvs SUNTA un jauniešu deju kolektīvs SPĀRE.

Paveikts liels, kolektīvs darbs, apgūstot svētku repertuāru. Vai jūtamies gandarīti, pozitīvi uzlādēti, emocionāli bagāti? Tas katra paša ziņā. Arī šāda mēroga pasākumi var būt vairāk vai mazāk izdevušies un interesanti. Katram šie svētki bija savādāki, tāpat kā mēs paši. Vairākiem mūsu pašdarbniekiem tie bija mūžā pirmie, citiem - jau kurie...

Gribu pateikties visu kolektīvu dalībniekiem un vadītājiem par izturību karstajā saulē, par apzinīgumu, par dzīvesprieku un lielo darbu mēģinājumos 5 gadu garumā, kā arī pašdarbnieku ģimenes locekļiem par atbalstu un sapratni.

Es ar Jums joti lepojos!

Dzidra Sprōģe.

LAUBERES PAMATSKOLU PĀRVEIDOS PAR SUNTAŽU VIDUSSKOLAS FILIĀLI

Pēc plašām diskusijām 18. jūlijā Ogres novada domes sēdē pieņemts lēmums ar 2014. gada 1. janvāri pievienot Lauberes pamatskolu Suntažu vidusskolai, izveidojot Suntažu vidusskolas teritoriālo struktūrvienību - Lauberes filiāli.

Lēmums stāsies spēkā pēc tā saskaņošanas ar Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz Izglītības kvalitātes valsts dienesta rīkojumu, laikā no 2013. gada 15. aprīļa līdz 19. aprīlim Lauberes pamatskolā strādāja akreditācijas ekspertu komisija. Komisijas uzdevums – novērtēt izglītības iestādes darbības un izglītības programmu īstenošanas kvalitāti.

Kvalitātes dienests, pamatojoties uz akreditācijas ekspertu komisijas priekšlikumu, 2013. gada 4. jūnijā nolēma atteikt Lauberes pamatskolas un tās īstenoto izglītības programmu akreditāciju.

Atbilstoši Ministru kabineta 14.09. 2010. noteikumiem Nr. 852 "Kārtība, kādā akreditē vispārējās un profesionālās izglītības programmas, izglītības iestādes un eksaminācijas centrus," izglītības iestādes un izglītības programmu akreditācija atsakāma, ja kaut viens no kritērijiem iestādē novēr-

tēts ar "nepietiekami".

Lauberes skolas gadījumā šāds vērtējums ir kritērijā "Personālrեսursi". Tas tāpēc, ka vairāki pedagogi pasniedz mācību priekšmetus bez atbilstošas izglītības vai kvalifikācijas, līdz ar to, kā secinājuši eksperti, skolā tikai daļēji tiek nodrošināta izglītības programmai nepieciešamais personāls. Kvalificētu pedagogu piesaisti kavē nelielais stundu skaits mācību priekšmetos un darbs apvienotajās klasēs.

2012./2013. mācību gadā Lauberes pamatskolā 1. – 9. klasēs mācījās 53 skolēni, 24 bērni apguva pirmsskolas izglītības programmu. Skolā strādāja 13 pedagogi, no tiem pamatdarbā 8 un blakusdarbā 5 pedagogi. Visi pedagogi ir ar augstāko izglītību. Skolas direktore Jūta Krastiņa skaidro, ka 1. – 6. klases visiem skolotājiem ir atbilstoša kvalifikācija. Problēmas ir ar pedagogu piesaisti 7. – 9. klasēs, jo skolotājiem nevar piedāvāt pietiekami lielu stundu skaitu, tāpēc atsevišķus mācību priekšmetus – fiziku (2 stundas nedēļā), vēsturi (4 stundas nedēļā), ģeogrāfiju (4 stundas nedēļā) māca skolotāji bez atbilstošas kvalifikācijas šajos mācību priekšmetos. Angļu valodu māca skolotāja ar tulka – tulkotāja kvalifikāciju.

J. Krastiņa skaidro, ka

skolas vecāku sapulcē vecāki tika iepazīstināti ar skolas nākotnes redzējumu, ir ticis runāts arī par to, ka skola varētu kļūt par Suntažu vidusskolas filiāli, vecāki iespējamās pārmaiņas uzņēmuši ar sapratni, jo vēlas, lai bērni varētu mācīties uz vietas savā pagastā.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu mācību procesu, Lauberes pamatskola tiek pārveidota par Suntažu vidusskolas filiāli. Mainoties statusam, Lauberē skola pastāvēs. "Uzskatu, ka šāds risinājums patiešām ir vislabākais. Suntažu vidusskolā visus mācību priekšmetus pasniedz pedagogi ar atbilstošu kvalifikāciju. Izveidojot vienotu izglītības iestādi, arī Lauberē visu mācību priekšmetu mācīšanu varēs nodrošināt prasībām atbilstošā kvalitātē. Katrā ziņā Lauberes bērni un viņu vecāki no šādām pārmaiņām būs ieguvēji," atzīst Vita Pūķe, novada domes priekšsēdētāja vietniece izglītības, kultūras, veselības un sociālajā jomā.

Prez Lauberes skolas statusa maiņu balsoja I. Vecziediņa, E. Dzelzītis, E. Helmanis un Dz. Mozule, balsojumā atturējās M. Siliņš. D. Širovs šī jautājuma izskatīšanas laikā sēdē nepiedalījās.

*/N. Sapožņikovs,
Ogres novada domes sēdē 18. jūlijā,
„Ogrēnietis”, 2013. gada 23. jūlijs/*

PAR MŪZIKAS SKOLU

Ja gribam izveidot Ogres mūzikas skolas filiāli Suntažos, mums kopā ir jāapliecina vēlēšanās, lai šī doma realizētos. Ko no mums prasa? Neko daudz, tikai jāparāda to, ka spējam un varam... Tāpēc nemetam to plinti krūmos un saņemamies otrajam piegājienam!

Lai sekmīgi izveidotu pirmo klasi, mums ir nepieciešama grupa, kurā ir vismaz 8 -10 bērni, bet, lai bērni varētu objektīvi parādīt savas muzikālās prasmes, ir nepieciešamas konsultācijas. Augusta beigās ir paredzēta otra, papildus uzņemšana, kurai mēs varētu labi sagatavoties. Esam paredzējuši Suntažos četras konsultācijas:

1. 20. augustā pl. 9.00
2. 22. augustā pl. 9.00
3. 23. augustā pl. 9.00
4. 27. augustā pl. 9.00

Lūgums šo piedāvāto iespēju izmantot nopietni, ar atbildības sajūtu.

Gaidīsim uz konsultācijām visus bērnus, kuri vēlas mācīties mūzikas skolā, noteikti arī tos, kurus Ogrē neieskaitīja pirmajā klasē, bet nozīmēja uz sagatavošanu. Nebaidīsimies mēģināt vēlreiz, mums ir visas iespējas!

**Esam aktīvi un atsaucīgi!
Mūsu bērnu muzikālā izglītība ir mūsu pašu rokās!**

Lūgums pieteikties arī telefoniski. Gaidīsim zvanu arī no tiem, kuri jau bija uz pirmo iestājpārbaudījumu, šādi apstiprinot savu gribu mācīties mūzikas skolā!

*Inīta Andževa 29540448
Andris Ābeliņš 29455671*

NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA SĀKUSI LASĪŠANAS MARATONU „BĒRNU UN JAUNIEŠU ŽŪRIJA 2013”

Arī šogad Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centrs, sadarbojoties ar publiskajām un skolu bibliotēkām, vietējām pašvaldībām un atbalstītājiem, īsteno jau 2001. gadā sāktu iniciatīvu Bērnu un jauniešu žūrija.

No LNB Bērnu literatūras centra Rīgā Tērbatas ielā 75 uz Latvijas novadiem aizceļo simtiem grāmatu saiņu kopā ar plakātiem un grāmatzīmēm. 7 izdevniecību – Jāņa Rozes apgāda, Jumavas, liels un mazs, Lietusdārzs, Omnia Mea, Zvaigzne ABC, Mansards grāmatas pēc rūpīgas atlases nokļuvušas kolekcijā, ko savukārt izvērtēs daudzu tūkstošu lasošo iedzīvotāju žūrija.

Lielās nacionālās lasīšanas kampaņas dalībnieki ir ap 17 000 bērnu un vairāk nekā tūkstoš pieaugušie. 547 Latvijas bibliotēkās un 38 latviešu diasporas centros pasaulē bērniem, jauniešiem, viņu vecākiem un vecvecākiem ir iespēja iesaistīties lasīšanas veicināšanas pasākumos, kur katrs bērns – “Bērnu un jauniešu žūrijas” lasītājs – var gan lasīt jaunākās grāmatas, gan saņemt dažādas balvas, gan arī piedalīties diskusijā, teātra izrādē vai ekskursijā.

Tāpat kā 2012. gadā, arī šogad lasīt aicināti bērnu vecāki – no 29 žūrijas vērtēšanai piedāvātajām grāmatām kolekcijā iekļauti 5 pieaugušajiem domāti darbi, vēl vienu grāmatu

pieaugušie lasītāji var izvēlēties no bērnu un jauniešu grāmatu saraksta.

2012. gadā “Vecāku žūrijā” sāka darboties 1324 dalībnieki, diemžēl vīriešu skaits nepārsniedza 20. Lai bērniem apliecinātu, ka arī tēvi un vectēvi lasa, kā arī mudinātu abus vecākus iesaistīties kopīgā ģimenes lasīšanā, šogad īpašs konkurss iecerēts tieši tēviem un vectēviem – vērtīgu žurnālu un laikrakstu abonementu izloze.

*Silvija Trejakova,
Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bērnu literatūras centra vadītāja, “Bērnu un jauniešu žūrijas” koordinatore*

SUNTAŽU VIDUSSKOLAS BIBLIOTĒKA PIEDĀVĀ LASĪTĀJIEM BĒRNU UN JAUNIEŠU ŽŪRIJAS 2013 GRĀMATAS

1. - 2. klasei

1. **Ak, skaistā Panama : seši stāsti par tīģeri un lāci** /Janošs. - Rīga: liels un mazs, 2013.
2. **Berts un otrā B** /Pireta Rauda. - Rīga: liels un mazs, 2013.
3. **Krupītes kurpītes** /Māra Cielēna. - Rīga: Lietusdārzs, 2012.
4. **Kur ņemt vienu apkampieni?** /Deivids Mellings. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2012.
5. **Līze Analīze un citi slimnīcas skaitāmpanti** /Inese Zandere. - Rīga: liels un mazs, 2012.
6. **Pārsteiguma ballīte Hūbertam** /Aleksandrs Rozēns. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2012.

3. - 4. klasei

1. **Diktators** /Ulfs Starks. - Rīga: Liels un mazs, 2012.
2. **Kaka un pavasaris** /Andruss Kivirehks. - Rīga: Liels un mazs, 2012.
3. **Klapatu Penija ir ķibeļu magnēts** / Džoanna Nadina. - Rīga: Jumava, 2013.
4. **Mazais Nikolā** /Sampē-Gosinī. - Rīga: Jumava, 2012.
5. **Pēteris un Anniņa** /Māris Rungulis. - Rīga: Lietusdārzs, 2013.
6. **Punktiņa un Antons** /Ērihs Kestners. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2012.

5. - 7. klasei

1. **Dana un medaljons** Laura Vilka. - Rīga: Atēna, 2013.
2. **Debesu vanags** /Džila Lūisa. - Rīga: Jumava, 2013.
3. **Palaidnību karaļa Jāņa B. dienasgrāmata** /Ruta Skrebele. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2012.
4. **Rīgas runča Maurīcija piedzīvojumi** /Juris Zvirgzdiņš. - Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2012.
5. **Šausmu autobuss** /Pauls van Lons. - Rīga: liels un mazs, 2013.
6. **Zibens zaglis** /Riks Rior-dans. - Rīga: Jumava, 2012.

8. - 12. klasei

1. **Devējs** /Luisa Lorija. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2012.
2. **Jelgava 94** /Jānis Joņevs. - Rīga: Mansards, 2013.
3. **Kad gos smei** /Heli Lāksonena. - Rīga: Mansards, 2012.
4. **Purpura karaļa galmā** : latviešu autoru fantāzijas un fantastikas stāsti. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2013.
5. **Runāt** /Lorija Holsa Andersone. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2013.
6. **Uz kraujas rudzu laukā** Dž.D. Selindžers. - Rīga: Jumava, 2013.

Vecāku žūrijai

1. **Ezera Anniņa** / Kitija Krauzere. - Rīga: Liels un mazs, 2012.
2. **Eža elegance** /Mjūriela Barberī. - Rīga: Omnia Mea, 2012.
3. **Migla** /Inga Gaile. - Rīga: Mansards, 2012.
4. **Pirms es krītu** /Lorena Olivera. - Rīga: Zvaigzne ABC, 2012.
5. **Rāmais haoss** /Sandro Veronēzi. - Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2013.
6. **Brīvi izvēlēta grāmata no bērnu un jauniešu žūrijas saraksta.**

AITAS UN ZVAIGZNES „KALTIŅOS“

„Kaltiņu” mājas pagalmā dzīvās vēstures elpa it visur – tajā, kas ticis celts, un tajā, kas ticis nopostīts.

Saimniekmājas sarkano ķieģeļu ēka ar gadskaitli 1929 izturējusi visus laikus, nu tikusi pie jauna jumta un apkures sistēmas, bet pagalmā noliktie sakusušie akmeņi, kurus Arņa vectēvs atnesis no izpostītā ķieģeļceplā, ir vairs tikai apliecinājums tam, kas reiz bija.

Atdzimstošā „Kaltiņu” lielā kūts – tas ir īpašs stāsts. Te satiekas praktiskais latvietis ar zvaigžņu latvieti. Iesi pa labi, nonāksi Latvijas tumšgalvaino aitu šķirnes ganāmpulkā, iesi pa kreisi – bijušajā skābbarības tornī atradīsi observatoriju.

Saimnieki – Arnis un Anna Ginteri – vienlīdz aizraujoši stāsta gan par aitām, gan zvaigznēm.

Par aitām

Esam piededrojušies aitu audzētāju pulkam, ieguvuši šķirnes audzēšanas saimniecības statusu un kļuvuši par pirmo un pagaidām vienīgo uzņēmumu, kuram šāds statuss piešķirts Ogres novadā.

Tāda jau bija mūsu sākotnējā iecere, kad te atnācām dzīvot. Lai saimniecība pati sevi uztur, citādi tā lēnām iet postā. Atnācām ar 3 aitām un 6 vistām. Tagad pamazām kūts piepildās.

Atsevišķā nožogojumā divi teķi – pa vienam uz 50 aitām. Viens no 2009. gada, otrs – 2012. gada aitu audzētāju asociācijas izsolē gūtais.

Pašlaik mērķis – palielināt ganāmpulka apjomu. 100 mātes ir viegli sasniedzams rezultāts, bet, lai sāktu atmaksāties, vajag vismaz 200 un vairāk. Jānodrošina kvalitātes normas.

Lielās aitas dzīvo kūfī, papildus tiek piebarotas, atpūšas pirms lecināšanas. Mazie mitinās ārā. Aina-vas kopēji. Aitkopība ir pateicīga nozare. Aitas kā labas pļaujmašīnas noēd

zāli, dīķa malas noblietē.

Cirpējus aicinām vienu reizi gadā – pavasaros. Kur likt vilnu, pašlaik realizējuma nav. „Kā Anglijā,” Arnis smejas. „Divi vīri veļ lielu vilnas kalnu. Uz kurieni? Uz ugunsкуру.” Bet – ja nopietni. Apjautājot citus aitu audzētājus – ir pagasti, kur sievas pēc vilnas gandrīz rindā stāvot. Mazgājot, izmīcot ar kājām (veselības kūre – tādējādi mīkstina cieto ādu uz pēdām), mainot pret dziju, pret segām. „Vai tas būtu iespējams arī Suntažos?” prāto Anna. „Vilnu varam piedāvāt. Var nākt un ņemt. Tikai pašiem jāmazgā.”

„Vēl mums te vistas un zosis ar aitām kopā tusesjas,” rāda saimnieki. Aiz kūts iežogojumā draudzīgi sadzīvo visdažādākie mājputni: skrējējpiļes, cekulpiļes, muskuspīles, pērļu vistiņas, fītari... Tikls pārvilkts pērļu vistiņu – mazo tarkšķu – dēļ, lai nelec pār žogu. Kūfī aug mazie cālēni – Kalsnavā „Gribēnu” zemnieku saim-niecībā iepirktie.

Ir savas bišu saimes.

Saimniecība plaukst.

Par zvaigznēm

Pavasaros un rudenos observatorijā notiek plaši zvaigžņu vērotāju pasākumi. Nākamais – oktobrī. SIA StarSpace viens no galvenajiem mērķiem ir astronomijas popularizēšana un sabiedrības izglītošana astronomijā.

Observatorijas 1. stāvā aprī-

kota lekciju telpa. Tā kā pasākumos apmeklētāju loks plašāks par telpas iespējām, ir tehniskais aprīkojums, lai nodrošinātu retranslāciju uz 3. stāvu, kur iespēja ne tikai klausīties lekciju, bet arī līdzdarboties, uzdodot jautājumus mikrofonā. Te notikušas arī attālinātās lekcijas no Vācijas, Latvijas. Nodrošināta pasākumu trans-lācija internetā.

Ar tehnisko aprīkojumu piedalāties LU ikmēneša Latvijas Astronomijas biedrības sēdēs.

Esam noturējušies un ejam tālāk. 1.stāvā ir īpašs ekrāns, kurā lasāmi ziedotāju vārdi, kuri palīdzēja observatorijai „grūtos laikos izvilkt.”

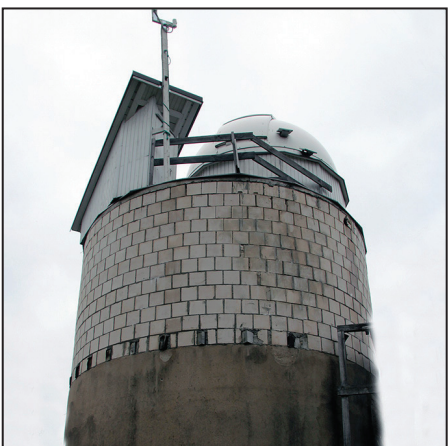
Observatorijas lepnums – lielais teleskops – nolīmeņots, izveidoti grīdas stiprinājumi, grīdas paaugstinājums. Pielikta jauna elektronika.

Elektrības patēriņš liels. Kad Latvenergo noteica Starta tarifu, domājām, ka tas ir uz mēnesi. Tad mēs iekļautos. Nācās paaugstināt apmeklējumu maksu.

Bijām sākotnēji rēķinājušies arī ar lielāku apmeklētāju skaitu. Bet ir prieks par tiem, kuriem Visums interesē, tie mūs atrod. Starspace konkursa uzvarētājai firmai balvu piešķīrām – brīvbiļetes observatorijas apmeklējumam. Firmas darbinieki ilgi bija maldījušies, līdz mūs atrada. Uzdāvināja mums ceļa norādes uz Kaltiņu observatoriju. Pēc garas saskaņošanas zīmes nu uzliktas.

„Veiksmīgi jāprot sabalansēt māju, aitas, observatoriju”, tā savu saimniecību raksturo Arnis un Anna. „Esam par sadarbību. Mūsu mērķis ir veicināt bērnos un jauniešos ne tikai interesi par zinātni un augstajām tehnoloģijām, bez kurām vairs nav iedomājama ikdiens, bet arī dot iespēju iepazīties ar aitkopības nozari un aitām, kuru skaits pirmās neatkarīgās Latvijas Republikas laikā bija mērāms miljons.”

Benita Trasūne

Observatorija Suntažos

(tikai iepriekš piesakoties)

mob.: 29130472

E-pasts: anna.gintere@starspace.lv

Apmeklējums vienam
cilvēkam 10 LVL

Apmeklējums vienam
cilvēkam (grupā vismaz 10 cilvēki) 8
LVL

Bērni (7 līdz 18 g.v. ar pava-
doni) 6 LVL

Studenti (uzrādot apliecību) 6
LVL

Pensionāri, represētie (uzrādot
apliecību) 3 LVL

Ģimenes biļete * 25 LVL

Piemaksa ģimenes biļetei par
papildus bērnu vecumā no 7 līdz 18
gadiem 3 LVL

Skolas, tūristu grupas (vairāk
kā 20 cilvēki) zvanīt

Observatorijas rezervēšana
pasākumam zvanīt

Ekspierimenti (tikai iepriekš pie-
sakoties)

Mazais eksperimentu komple-
kts (aptuveni 1h) 60 LVL

Lielais eksperimentu komple-
kts (aptuveni 2h) 90 LVL

Astrofotografēšana (zvanīt)

*Ģimenes biļete tiek
nodrošināta sekojošos gadījumos:
divi pieaugušie + divi bērni vai viens
pieaugušais un trīs bērni, ja bērni ir
vecumā no 7 līdz 18 gadiem.

Bērniem līdz 7 gadu vecumam
(ar pavadoni) ieeja bez maksas.

Ziedotājiem, kas atbalstīja
SIA StarSpace observatorijas darbību
līdz 2013. gada 1. janvārim (bankas
pārskaitījums) tiek garantēta iespēja
apmeklēt observatoriju bez maksas
un bez termiņa ierobežojuma, uzrādot
personu apliecinošu dokumentu.

Observatorijas apmeklējums ietver:

- aptuveni stundu garu populārzinātnisku lekciju
- observatorijas apskati gida pavadībā
- aptuveni stundu garu debe-
su objektu novērošanu gida pavadībā
labvēlīgos laika apstākļos (nav
mākoņu, nav nokrišņu, vēja ātrums
nepārsniedz 15 m/s).

Iespējams pasūtīt dāvanu
kartes.

1. AUGUSTĀ OGRES ZILAJOS KALNOS NOTIKS BRĪNUMS

Tā sola zinātnes, mūzikas un mākslas projekta „Dabas koncertzāle” pasākuma organizatori.

Katrai Dabas koncertzālei tiek izraudzīts cits varonis – kāds Latvijas augs, kukainis, putns, dzīvnieks vai ģeoloģisks objekts.

Šī gada varonis - pļavas – jau bijis izraudzīts, mūziķi un zinātnieki jau ķērušies klāt šīs tēmas izpētei.

Kad organizatori sākuši domāt par potenciālo Dabas koncertzāles norises vietu, V. Gaile viņus atkārtoti aicinājusi apskatīt Ogres Zilos kalnos.

Koncertzāles radošā grupa šim aicinājumam atsaukusies, tomēr, kā par brīnumu, ilgi staigājuši, bet pļavas Zilajos kalnos tā arī nav atraduši. Komandu pavadījis arī pašvaldības vides speciālists Aivars Bigačs.

„Un tad mēs nonācām vienā vietā Zilajos kalnos ar skatu uz mūsu šī gada varoni – osu, ieraudzījām to visā skaistumā. A. Bigačs tik aizraujoši par to stāstīja – kā tas veidojies, kādas dabas bagātības no šī ģeoloģiskā veidojuma ir radušās...un mēs padevāmies.

Šī ir brīnišķīga tēma, kas mūs visus ir aizrāvusī! Pasākuma laikā cilvēki varēs ieraudzīt osa skaistumu Zilajos kalnos, saprast, kāda tā ir bagātība un kā par to vajadzētu rūpēties. Jāatzīst, ka nereti cilvēkiem par to trūkst izpratnes. Tāpēc 3. augustā uz Zilajiem kalniem aicināti visi – bērni, vecāki, vecvecāki.

Zilajos kalnos notiks brīnumslavenā „Dabas koncertzāles” projektu vadītāja, vides zinātnieka maģistre Silvija Nora Kalniņš.

Oss ir ģeoloģisks veidojums, kas radies sarežģītu procesu rezultātā zem ledājiem – sanestās smiltis un akmentiņi veidojuši kalnu, kas, nokūstot ledum, ir ieraudzījis saules gaismu, tāpēc arī koncerta nosaukums ir „Osa sirds”.

Tradicionāli Dabas koncertzāles pasākumu ievadīs zinātniskā daļa. Tajā no pl. 19.00 darbosies vairāk nekā 15 laboratorijas un darbnīcas. Vērojot, klausoties un līdzdarbojoties, darbnīcu dalībnieki ar Dabas aizsardzības pārvaldes speciālistu palīdzību varēs iepazīt osa – aptuveni divus desmitus tūkstošu gadu sena veidojuma – dzīves stāstu.

Pasākuma organizatori aicina apmeklētājus noteikti piedalīties darbnīcās, lai varētu saprast vēlāk koncertā notiekošo un izsekot tajā paustajam stāstam un idejai.

Ap pl. 22.20 laboratorijās un darbnīcās izziņāto varēs izjust gaismu, attēlu un skaņu priekšnesumā. Koncerts ilgs apmēram stundu.

Šai daļai vizuālo ietērpu – skatuvisko risinājumu, video projekcijas un izgaismojumu – jau ierasti veidos Roberts Rubins, Viktors Keino un Oskars Tīmbaris.

Muzikālo priekšnesumu izspēlēs Ingus Ulmanis, Aigars Voitīškis, Kaspars Tobis, Andris Sējāns, Valdis un Ruta Muktupāvelis un Anrijs Grinbergs.

Pasākuma organizatori omulībai pēc saules rīta aicina paņemt piemērotu apģērbu, pretinsektu līdzekli un cienastu, jo pasākuma laikā nenotiks ēdienu un dzērienu tirgošana.

Noderēs arī savi paklājamie vai sēžamie un kabatas lukturiņi atpakaļ ceļā izgaismošanai.

Pasākuma organizatori lūdz pēc sevis savākt atkritumus.

Automašīnu stāvvietu skaits dabas parkā ir ierobežots, tāpēc Dabas koncertzāles apmeklētāji lūgti doties uz pasākumu, apvienojoties un braucot vairākiem vienā mašīnā, ievērot norādes zīmes un automašīnas neatstāt neatļautās vietās; lai nokļūtu uz pasākumu, var izmantot velosipēdus.

Pasākums ir bezmaksas, un tas iespējams, pateicoties Latvijas vides aizsardzības fondam, A/S Latvijas Gāze, Dabas aizsardzības pārvaldei, Ogres, Ikšķiles, Limbažu un Viļķenes pašvaldībai un SIA RBSSKALS Būvsaibiedrība.

Plašāka informācija par Dabas koncertzāli lasāma Ogres novada pašvaldības mājas lapā www.ogresnovads.lv

Baiba Trumekalne
"Ogrēniecis", 2013. gada 13. jūlijs

ZUDŠAIS SUNTAŽU LAUKSAIMNIECĪBAS BIEDRĪBAS NAMS

Lauksaimniecības biedrība 1914.gadā

Turpinājums

Iepriekšējos „Suntažnieka” 2013. gada janvāra, februāra un marta numurā rakstījām par Suntažu draudzes lauksaimniecības biedrības atklāšanas svētkiem 1913.gada maijā. Svētkos piedalījies arī mans vectēvs Kārlis Liepiņa [tā!], kas tolaik dzīvojis ar savu ģimeni Suntažu muižas kalpu mājā „Miemeniešos”. „Miemenieši” Hānenfeldu īpašumā paliek arī pēc agrārās reformas, tad par tās īpašnieku 1929. gadā ir minēts Pauls, bet 1939. gadā – Ote Hānenfelds. Īpašnieks gan dzīvo Vācijā, īpašumu pārvalda rentnieks Jānis Strazdiņš. Mājai ir četras istabas, trijās dzīvo kalpi vai algoti laukstrādnieki, viena rezervēta īpašniekam. Zemes platība – 205,86 pūrvietas, t.i., apmēram 76 ha (Latvijas Valsts vēstures arhīva materiāli 1308.fonds Valsts statistikas pārvalde. Lauksaimniecības skaitīšana 1929.un 1939.). Dzīvojamā māja iet bojā Otrajā pasaules karā.

Lauksaimniecības biedrības atklāšanas sarīkojumā vectēvs nav juties iederīgs, jo bijis tikai muižas kalps, kaut gan dzimis saimnieka Mārtiņa Lieping ģimenē. Mārtiņš kādreiz ir bijis saimnieks Vatrānes muižas „Circeņos” un Vatrānes pagasta vecākais. Tomēr viņš bijis ļoti dzīvespriecīgs, vieglprātīgs un azartisks, kas savu amatu un māju nodzēris un nospēlējis kārtīs. „Circeņu” mājas Mārtiņš ir bijis spiests pārdot, tas noticis ap 1878. gadu, kad mājām ir jau cits īpašnieks – Mārtiņš Bagers. Mārtiņš Lieping un viņa bērni gājuši strādāt par kalpiem pie muižniekiem. Mans vectēvs Kārlis Mārtiņa dēls (1863–1945), izdienējis cara armijā Pēterburgā, atgriezies un nodibinājis ģimeni. Ar sievu Mariju (1870–1945), dzim. Auziņu, viņi dzīvojuši Kastrānes „Ozoliņos”, kur 1904. gadā piedzimis viņu jaunākais dēls Jānis Eduards (1904-1994), mans tēvs. Ģimenē ir jau meita Alvīne (1889-1972), dēls Voldemārs (1900-1970) un vēl viena meita Alberfīne (1902-1979). Uz Suntažu muižu viņi pārcēlušies ap 1908.gadu, jo te bijis labesīgāks muižas lielskungs, kas tik ļoti neizdzinis darbos savus kalpus.

Ir 1914.gada pavasaris. Kā klājas jaunajai Suntažu draudzes lauksaimniecības biedrībai? Atbildi atrodam laikrakstā „Līdums” 1914. gada 29.numurā, kas iznācis 15.aprīlī. Laikraksts ziņo, ka biedrības pirmā gada darbību var atzīt „par ārkārtīgi sekmīgu”. Biedrībai ir plaši statūti, „kuri atļauj bez agronomiskiem pasākumiem vēl sarīkot koncertus, teātra izrādes un bazārus.” Suntažu lauksaimniecības biedrība ir iestājusies Rīgas Lauksaimniecības centrālbiedrībā. Tā ir piesaistījusi

„vairākumu pagasta inteliģences un lauksaimnieku, jo gada beigās jau skaitījās pāri par 160 biedru. Pirmajā gadā noturētas 7 valdes sēdes un 6 biedru sapulces”, kas bijušas ļoti labi apmeklētas.

Ar 1913.gada 1.decembri pie lauksaimniecības biedrības sāka darboties Suntažu draudzes lopu pārraudzības biedrība, tur piedalās 26 saimniecības ar 300 govīm. Bez Rīgas Lauksaimniecības centrālbiedrības pabalsta biedrība saņem vēl 165 rbļ. no lauksaimniecības biedrības. „Pirmajā gadā biedrība paspēja apstāvēt 2 [minerāl]mēsļu sējmašīnas, 3 plēsuma arkus un 1 labības sortējamo [šķirojamo] mašīnu. Bez tam asignēja 300 rbļ. priekš dekorāciju iegādāšanās, pieņēma kora vadoni un režisoru. Nosprieda atvērt bibliotēku, kuru tā biedri, tā nebiedri varētu izlietot par 25 kap. gadā.”

Lai veicinātu šķirnes zirgu iekopšanu, ar 1914. gada pavasari Suntažos tiek ierīkota „ērzeļu stacija”, bet minerālmēsli biedrības biedriem tiek pārdoti par iepirkšanas cenām.

Laikraksts „Līdums” ziņo, ka pirmajā gadā biedrība ir sarīkojusi trīs priekšlasījumus par lauksaimniecību un lopkopību, divas teātra izrādes, vienu vokāli muzikālu vakaru un vienu bazāru. Visi šie izrīkojumi devuši biedrībai 2051 rbļ. un 95 kap. skaidra atlikuma. Visi pirmās darbības gada ienākumi un izdevumi – 8146 rbļ un 09 kap. Valdē paliek līdzšinējie. Tiek atvēlēti 25 rbļ RL centrālbiedrības Sieviešu skolai. Nesen tika noturēti arī lopkopības un piensaimniecības kursi, kurus apmeklējuši 100 cilvēku.

Biedrība nolemj sarīkot 1914. gada 6.,7. un 8. septembrī Suntažu muižā pirmo lauksaimniecības izstādi.

Rosīgs lauksaimnieku darbs Suntažos un visā Latvijas teritorijā. Par šo laiku rakstījis agronoms J.Mazvērsītis darbā „Latviešu lauksaimniecības kultūras vēsture” (1931,310), 19.gs. beigās ir zemnieku atmodas laiki, tas turpinās līdz Pirmajam pasaules karam.

Suntažu draudzes lauksaimniecības biedrības darbība ir bijusi ļoti aktīva ne tikai lauksaimniecībā, bet arī kultūrā, biedrība ir kļuvusi bagāta. Tomēr avīzes rakstā nekur nav minēts, ka biedrībai ir nolēmusi celt pati savu namu, jo līdzekļi taču ir. Kad radusies doma celt lauksaimniecības biedrības namu, – nav zināms, bet visai drīz, jo biedrības nams, kā atmiņās rakstījis skolotājs Arturs Āķis, uzcelts „īsi pirms Pirmā pasaules kara.” Ir gan izteiktas hipotēzes, ka Biedrības nams celts pēc kara 20.gs. divdesmitajos gados („Kultūras Ziņas”. Ogres Kultūras centrs. 2012.gada 12.jūnijā, nr.10., 4.lpp.). Tā tomēr nav patiesība, jo jau minētajos Latvijas Valsts vēstures arhīva Valsts

statistikas pārvaldes lauksaimniecības skaitīšanas dokumentos 1939. gadā ir norādīts, ka divstāvu mūra ēka „Tautas nams” celts pirms 1920. gada. Tas sakrīt ar skolotāja A. Āķa atmiņām un profesionāla arhitektūras speciālista Rīgas Tehniskās universitātes profesora J. Krastiņa atzinuma: „Ēka ir celta pirms pirmā pasaules kara. To norāda būvmateriāli – sarkanie ķieģeļi un ēkas veidols”. **Suntažu draudzes lauksaimniecības biedrības nams celts no sarkanīem ķieģeļiem, tāds būvmateriāls ir vēl tagad redzams „Grundulu” mājai, kur tagad ir veikali, Suntažu muižas ēkai – „Blaumaņiem” un citām.**

Suntažu pils kompleksa ēka "Blaumaņi"

Sarkanie ķieģeļi bija kļuvuši par ērtu būvmateriālu, un Latvijā veidojās ķieģeļu stila ēkas, raksturīgas laikam no 19.gs. 70. gadiem līdz Pirmajam pasaules karam. Ķieģeļu stila celtniecību aprakstījis arhitekts Jānis Zilgalvis. Ķieģeļi ir ērts arhitektoniski un mākslinieciski, „...ķieģelis, no kura celtas ēku ārsienas, neprasija biežu apkopi un bija izturīgas mūsu klimatiskajos apstākļos. Ķieģeļu ēkas kļuva par laikmeta praktisko centienu simbolu. Ķieģelis eksponēts ne tikai dzīvojamo, bet arī sabiedrisko (slimnīcu, skolu, tiesas namu) un rūpniecības ēku fasāžu arhitektūrā.” (J. Zilgalvis. Eklektisma arhitektūra: 3. „Ķieģeļu stils” Latvijas muižu apbūvē.” LZA „Vēstis, 1993., nr 3, 17.lpp.). Aprakstot muižu kungu mājas Skaistkalnē, Dolē, Kartūžos, Jūdažos un Spraugu muižā, autors apkopo ķieģeļu stilam raksturīgo: „To apjoma telpiskā kompozīcija ir vienkārša un atbilstoša vietējām celtniecības tradīcijām: stāvs divslīpu jumts, viens vai divi rīzāļi, atturīga fasāžu arhitektūra. Dekoratīvās formas izveidotas vienīgi ķieģeļi un tikai tajās vietās fasādē, kur tām ir elitāri praktiska un tehniski nepieciešama nozīme. .. Šo ēku arhitektoniski māksliniecisko kompozīciju nosaka ķieģeļu rakstā estētiski noformētas konstruktīvas detaļas.” (J. Zilgalvis. Turpat, 19.lpp.).

„Rīgā par interesantu risinātu celtņu ansambli kļuva, piemēram, t.s. sarkano spīķeru komplekss Daugavmalā” (D. Brūģis. Historisma piils Latvijā.1997., 66).

Turpinājums sekos.

Dzintra Paegle

SUNTALNIEKI DZIESMU SVĒTKOS RĪGĀ

Publicitātes foto

Foto: Dzidra Sprāģe

Foto: Dzidra Sprāģe

Foto: Dzidra Sprāģe

FILMAS "DŽIMLAI RŪDI RALLALĀ" VAROŅI DODAS CIEMOS UZ SUNTAŽIEM 22.AUGUSTĀ!

Gaidot filmas "Džimlai Rūdi Rallalā" pirmizrādi, ir dzimis jauns, muzikāli optimistisks koncertuzvedums, kurā filmas varoņi - Latvijas teātra vecmeistari - vairākās izrādēs bīvdabā no 28. jūnija līdz 31. augustam atklās filmas tapšanas interesantākos stāstus, dziedās tautu vienojošas dziesmas un aicinās saglabāt možu garu.

Ja zvaigznes jeb naudas devēji būs labvēlīgi, režisora Māra Putniņa jaunā filma "Džimlai Rūdi Rallalā" pie skafītājiem nonāks jau rudenī, filmas komanda cer - jau septembrī. Atgādinājumam - topošā filma ir traģikomisks stāsts par kāda pansionāta iemītniekiem, kuri, lai palīdzētu Latvijai krīzes situācijā, nolemj rīkoties - viņi atsakās no pensijām un dodas dienēt armijā, bet sirmo armijnieku lomās iejūtas leģendāri latviešu kino un teātra aktieri.

Daļa no viņiem - Jānis Paukštello, Gunārs Placēns, aktrises Velta Skurstene, Irīna Tomšone, kā arī ilggadējais operetes solists un direktors Juris Pučka - šajā vasarā ar filmas veidotāju labvēlību dosies pie skafītājiem ar pašu radītu scenāriju, kurā netrūkst nedz viņu stāstu par filmas tapšanas notikumiem, ne pašu dzīvās pieredzētu nopietnu un ļoti nopietnu tēmu, vai, kā teica koncertuzveduma producente Laila Ilze Pūrmaliete - stāsts būs par to, kā visiem kopā dzīvi Latvijā padarīt labāku un skaistāku.

V. Skurstene, tāpat kā kolēģi, filmā darbojas ar īsto vārdu, dodoties militārā dienestā "Senioru rotā". "Bija jauki, ka armijā satikāmies vesels pulks aktieru no visiem teātriem - Liepājas, Valmieras, Rīgas, lielākā daļa - visi seniori," smaida aktrise. Lielākais pārdzīvojums bijis pārvietoties pa Ādažu poligonu smagajā uzkabē, ar šauteni rokā, un

pārbaudījums, tērptai bruņu vestē, kopā ar Olgu Dreģi, šaujot ar bazuku. Tas bija pasakains laiks, jo bijām visi kopā." Aktrise atzīst, filmā būs traģikomiska nots, ne velti režisors tās uzņemšanu pamudinājis arī sociālo lietu ministres izteikumi, cik liels traucēklis un klapata ir mūsu pensionāri. "Būs smieklī caur asarām. Uzvedumā par to stāstīsim, runāsim. Tā ir tēma, ko vajag atgādināt arī pašiem sev - mēs vēl esam dzīvi, vēl varam un darām."

Kopā ar uzveduma radošo sastāvu ceļos arī "Džimlai Rūdi Rallalā" jaunākais dalībnieks - uzve-

duma vadītājs un līdzrežisors Mārtiņš Egliens, kuram, starp citu, filmā atvēlēta premjerministra loma. "Mārim Putniņam ideja par filmu dzima krīzes laikā, domājot, kā viņš kā mākslinieks var palīdzēt Latvijas valstij tikt ārā no krīzes. Ministru Kabineta zālē pieņēmām attiecīgus lēmumus, un tagad skaidri zinu - ministru prezidenta krēsls ir ārkārtīgi ērts un nebrīns, ka cilvēki tajā grib ļoti ilgi palikt," smaida aktieris. "Vēlamies vieglā un humorpilnā veidā padalīties ar filmēšanas gaitā piedzīvoto. Visa koncerta laikā kopā ar skafītājiem arī veidosim dziesmu "Džimlai Rūdi Rallalā", ko beigās visi kopā varēsim arī nodziedāt. Turklāt katrs no aktieriem nāk un piedāvā kaut ko savu - koncerts ir ļoti dažāds un interesants. Protams, būs ļoti dzirdētas dziesmas un arī tādās, par kurām nodomāju - kā var būt tik skaista dziesma, bet es to pat ne reizi neesmu dzirdējis!"

Koncertuzveduma muzikālo noformējumu veido Latvijas Nacionālā teātra muzikālās daļas vadītājs un komponists Valdis Zilveris, vairākas jaunas dziesmas ar Māras Zālītes vārdiem sarakstījis arī L. I. Pūrmaliete.

"Ir jauki, ka latviešu filmai, kura vēl tikai iznāks, ir tāda forša reklāma, lai cilvēkiem arī ir interese vispār to skatīties. Mēģinot šo vasaras projektu, jūtos brīnīšķīgi jauki, jo ar katru no šiem aktieriem man, tāpat kā daudziem cilvēkiem, saistās jaukas atmiņas, tāpēc vien būt kopā ar viņiem ir ārkārtīgi interesanti."

M. Egliens uzsver, uzvedums noteikti nav tikai vecākajai paaudzei adresēts un aicina visu paaudžu skafītājus. "Jaunākiem cilvēkiem šī noteikti ir iespēja kaut kādā veidā ieraudzīt dzīvu vēsturi. Tie ir cilvēki, uz kuriem turējās un turas mūsu teātris."

Laila Ilze Pūrmaliete

KULTŪRAS NAMĀ AUGUSTĀ

10.08. plkst. 22.00 DISKOTĒKA DJ ANSS un ARTEO no Lielvārdes. Ieeja no 22.00 - 23.00 Ls 1,50, vēlāk Ls 2,-

22.08. ceturtdienā **plkst.19.00** Viens no šīs vasaras interesantākajiem pasākumiem - Optimistiski muzikāls **koncertuzvedums DŽIMLAI RŪDI RALLALLĀ!**

Piedalās: Jānis Paukštello, Gunārs Placēns, aktrises Velta Skurste-
ne, Irina Tomšone, kā arī ilggadējais operetes solists un direktors Juris
Pučka.

Biļešu iepriekšpārdošana internetā - Biļešu paradīzē vai kultūras
namā no 19.augusta plkst.9.00 - 15.00, cena Ls 4.-, biļetes koncerta
dienā Ls 5,- un Ls 6,-.

Informācija 29217856 Dzidra.

Izmantojiet un esiet atsaucīgi!

31.08 Vasaras noslēguma **DISKOTĒKA** ar DJ EDGARU. Ieeja Ls1,50
un Ls 2,00.

PĀRDOMAS PĒC BAUMAŅU ĢIMENES KONCERTA ESTRĀDĒ.

Šajā vasaras sezonā ir bijuši vairāki lieli koncerti un tikšanās
(Brāļi Auzāni, A. Robežnieks, Rozes kaislības, Jātnieki), plānots arī
koncertuzvedums ar profesionāliem aktieriem - vecmeistariem
(Džimlirūdi...). Kāda ir bijusi Jūsu atsaucība un interese par šiem
pasākumiem?

Varbūt labāk neorganizēt neko, tādējādi ietaupot samērā
lielus līdzekļus?

Vai tas ir slinkums, intereses trūkums vai vienaldzība?
Palīdziet man saprast! Kādas ir mūsu dzīves vērtības? Kas ir tas, kas
liedz interesanti atpūsties skaistā vasaras vakarā jaunajā estrādē?

Tas nav apvainojums nevienam, tikai skumjas pārdomas
tukšā estrādē.

Ar cieņu Dzidra.

Cien. suntažnieki!

Viena no Suntažu sakoptākajām vietām ir SUNTAŽU KAPSĒTA.

Taču Laika zobs ir stipri sabojājis kapsētas lepnumu - ieejas mūri. Apstiprinātā
projekta ietvaros radusies iespēja kaut elementāri to pielabot, sakopt un
paglābt no tālākas sagrūšanas.

Augusta mēnesī ir plānots uzsākt darbu.

Ļoti lūdzu un aicinu Jūs piedalīties talku veidā mūra atjaunošanas darbos.

Pirmā talka 2.augustā plkst.18.00.

Līdzī jāņem attiecīgi darbarīki un darba cimdi.

Cerot uz Jūsu sapratni un atsaucību, Dzidra Sprōģe.

Informācija tiem, kas pieteikušies pie Ilonas ekskursijā 15.augustā.

Autobuss gaidīs pie kultūras nama. Izbraukšana plkst. 8:00.

Galvenais apskates objekts Jaunkalsnavas arborētums, pa ceļam
iegriezīsimies Likteņdārzā. Ap plkst. 15:00 kādā zemnieku saimniecībā
ieturēsim viņu piedāvātās pusdienas. Apskafīsim Mārcienas muižu, Madonu,
Vestienu. Par apmeklējumu objektiem un pusdienām būs jāmaksā, vēlams
paņemt līdzī pensionāru apliecības.

Ja kāds, kas pieteicies ekskursijā, nevar tikt, piezvaniet pa tālruni
26466339, lai jūsu vietā var braukt kāds cits.

Uz tikšanos ceturtdien, 15.augustā!

Ilona Gisiča.

SVEICAM VISUS JŪLIJA JUBILĀRUS! ĪPAŠI

70 gados

Austru Krastiņu
Kirijakiju Muravjovu

80 gados

Miervaldi Kīsti
Imantu Mieluti

Muzikants (balsis, sintezators) spēlē

latviešu mūziku kāzās, jubilejās
u.c. privātos un publiskos pasākumos,
diskotēka, karaoke, apskaņošana, gaismas.

Tel.25985566.

Pļauj zāli ar trimmeri

pie mājas, dārzā un citās nelielās
platībās.

Samaksa pēc vienošanās.

Tel.25985566.